

Spis treści

1. Cesarz, papież i król w średniowieczu	7
1.1. Cesarz i papież – władcy średniowiecznego świata	7
1.2. Razem czy osobno – walka o <i>dominium mundi</i>	8
1.3. Królowie	10
2. Budowa państwa polskiego – koncepcje polityczne Piastów	13
2.1. Mieszko I – budowniczy państwa polskiego	13
2.2. Bolesław Chrobry – pierwszy król Polski	16
2.3. Bolesław Krzywousty – jedność czy podział?	20
2.4. Odbudowa jedności państwa	21
3. Rola ludzi Kościoła w budowie państwa polskiego	26
3.1. Chrzest Polski początkiem państwowości	26
3.2. Święty Wojciech – pierwszy polski święty	27
3.3. Święty Stanisław – bohater czy zdrajca?	28
3.4. Jakub Świnka propagatorem zjednoczenia	30
4. Jedność w różnorodności. Europa w średniowieczu	33
4.1. Zróżnicowanie językowe w dziejach Europy i współcześnie	33
4.2. Formy przekazywania idei w średniowiecznej Europie	36
4.3. Sztuka w służbie teologii	38
5. Etos rycerski	42
5.1. Ewolucja etosu rycerskiego i jego odmiany	42
5.2. Rycerskie ideały – Roland, Tristan	44
5.3. Schyłek etosu rycerskiego?	47
6. Koncepcja wojny sprawiedliwej i niesprawiedliwej w średniowieczu	50
6.1. „Pierwociny Europy wykuto na kowadło wojny”	50
6.2. Rycerze – feudalne elity i obrońcy chrześcijańskiej Europy	52
6.3. Źródła dualistycznego odbioru wojny w Europie średniowiecznej	53
6.4. Idea „wojny świętej” – krucjaty	54
7. Powstanie i struktura uniwersytetów	58
7.1. Geneza uniwersytetów	58
7.2. Modele uniwersytetu w średniowieczu	60

7.3. Nowożytność – nowe wyzwania	61
7.4. Stopień i tytuł naukowy	62
7.5. Autonomia podstawą funkcjonowania uniwersytetów	63
8. Gospodarka średniowiecza	67
8.1. Przeobrażenia gospodarcze w średniowiecznej Europie	67
8.2. Rozkwit gospodarki towarowo-pieniężnej	70
8.3. Produkcja rzemieślnicza	71
8.4. Pieniądz w średniowieczu	72
8.5. Handel w średniowieczu	73
8.6. Wpływ Kościoła na życie gospodarcze	76
9. Mieszczenie i samorząd miejski w średniowieczu	79
9.1. Czynniki rozwoju miast i mieszczaństwa	79
9.2. Rozwój samorządu miejskiego	80
9.3. Miasta włoskie	81
9.4. Mieszczaństwo w Polsce	82
10. Wpływ cywilizacyjnego kręgu islamskiego na Europę w średniowieczu	86
10.1. Rozwój państwa arabskiego	86
10.2. Wyprawy krzyżowe i handel lewantyński	89
10.3. Kultura Arabów	90
11. Wpływ kultury arabskiej i prowansalskiej na europejski model miłości dworskiej	95
11.1. Dworskość i dworność	95
11.2. Cechy miłości dwornej	96
11.3. Kultury arabska i prowansalska a model miłości dwornej	97
11.4. Arabska poezja miłosna	98
11.5. Liryka prowansalska i trubadurzy	98
11.6. Wzorzec miłości dworskiej w wiekach późniejszych	101
12. Hiszpania, Al-Andalus, Sefarad	103
12.1. Półwysep Iberyjski	103
12.2. Hiszpania Wizygotów	104
12.3. Al-Andalus	105
12.4. Kultura Andaluzji	109
12.5. Okres rekonkwisty	110

13. Swojskość i obcość w okresie wypraw krzyżowych	113
13.1. „Swoj” i „obcy” w dobie wypraw krzyżowych	113
13.2. Świat chrześcijański a świat islamu	114
13.3. Pierwsze państwa krzyżowców	114
13.4. Frankowie a Saraceni	115
13.5. Chrześcijański „swoj” i „obcy”	118
13.6. Stosunek chrześcijan do pogan i heretyków w dobie krucjat	119
14. Korzenie średniowiecznego antyjudajizmu	122
14.1. „Swoi” i „obcy” w epoce średniowiecza	122
14.2. Judaizm religią Żydów	123
14.3. Chrześcijaństwo a judaizm	124
14.4. Korzenie średniowiecznego antyjudajizmu	125
14.5. Średniowieczny wizerunek żyda	129
14.6. Skutki izolacji i napiętnowania społeczności żydowskiej	130
15. Co zostało z feudalizmu?	133
15.1. Cechy europejskiego feudalizmu	133
15.2. Feudalizm a ewolucja form państwa	137
15.3. Cesarz, królowie i dynastie	139
Indeks osobowy	142
Indeks pojęć	143